

Wprowadzenie

Projekt Σommit (Zrównoważone zarządzanie substancją organiczną gleby łagodzące równowagę między sekwestracją węgla a stratami podtlenku azotu, metanu i azotanów), finansowany przez wspólny program europejski "European Joint Programme EJP-Soil" i koordynowany przez CREA – Centrum Badawcze ds. Rolnictwa i Środowiska, ma na celu zidentyfikowanie najlepszych strategii zarządzania glebą, które promują sekwestrację węgla, poprawę żyzności gleby i znaczne zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych. Projekt wykorzystuje w tym celu doświadczenia wieloletnie (LTEs) prowadzone w instytutach naukowych w całej Europie, aby badać strategie zarządzania glebą w różnych systemach rolniczych.

Zgodnie z podejściem opartym na aktywnym uczestnictwie, projekt dąży do założenia doświadczeń długoterminowych w środowisku polowym, gdzie interesariusze (głównie lokalni rolnicy i doradcy) będą współtwórcami badań i oceniającymi testowane praktyki.

W tym celu została przygotowana niniejsza ankieta, która dostarczy nam informacji dotyczących Państwa zainteresowania i wrażliwości na problematykę dotyczącą gleby oraz umożliwi wprowadzenie najlepszych strategii w zakresie gospodarowania glebą.

Z Państwa pomocą chcemy stworzyć warunki umożliwiające promowanie autentycznego procesu wdrażania innowacji dążących do zrównoważenia. Wyniki niniejszej ankiety posłużą jako wytyczne dla utworzenia aktywnej debaty wokół strategii dotyczących gospodarowania glebą, począwszy od potrzeb i ambicji wskazanych przez ankietowanych.

Wiek _____

Płeć _____

Jestem (max. 2 opcje):

rolnikiem (głównie zboża ; głównie owoce ; głównie warzywa ; mieszane owoce/zboża lub warzywa ; zwierzęta ; mieszane zwierzęta/produkcja roślinna).

doradcą rolniczym,

przedstawicielem stowarzyszenia, zrzeszenia, grupy producenckiej,

handlowcem,

szkółkarzem,

przedstawicielem firmy nawozowej,

inne (_____)

PROSZE O ZAZNACZENIE JEDNEJ ODPOWIEDZI NA KAŻDE Z PYTAŃ

1) Jestem zaniepokojony wpływem zmian klimatu na naszą planetę

Tak	Nie	Nie wiem

2) Rozważam potencjalne skutki swoich działań zanim podejmę decyzję

Zdecydowanie się nie zgadzam	Nie zgadzam się	Nie mam zdania	Zgadzam się	Zdecydowanie się zgadzam

3) Uważam, że praktyki gospodarowania gruntami rolnymi mają wpływ na sekwestrację węgla

Zdecydowanie się nie zgadzam	Nie zgadzam się	Nie mam zdania	Zgadzam się	Zdecydowanie się zgadzam

4) Uważam, że gospodarowanie glebą ma związek z emisjami gazów cieplarnianych

Zdecydowanie się nie zgadzam	Nie zgadzam się	Nie mam zdania	Zgadzam się	Zdecydowanie się zgadzam

5) Uważam, że strategie gospodarowania glebą mające na celu zwiększenie w niej zawartości materii organicznej mogą zmniejszyć produktywność upraw

Zdecydowanie się nie zgadzam	Nie zgadzam się	Nie mam zdania	Zgadzam się	Zdecydowanie się zgadzam

6) Chciałbym zgłębić związek istniejący pomiędzy praktykami dotyczącymi gospodarowania glebą a ich wpływem na zmiany klimatu

Tak	Nie	Nie wiem

7) Jestem zainteresowany większym wyborem praktyk w zakresie gospodarowania glebą

Jestem mało zainteresowany	Jestem zainteresowany	Jestem bardzo zainteresowany

8) Uważam, że badania naukowe mogą dostarczyć bardziej zrównoważonych środowiskowo alternatywnych rozwiązań w zakresie gospodarowania glebą

Zdecydowanie się nie zgadzam	Nie zgadzam się	Nie mam zdania	Zgadzam się	Zdecydowanie się zgadzam

9) Uważam, że w celu przeciwdziałania zmianom klimatu, praktyki w zakresie gospodarowania glebą powinny być:

- zredukowane ilościowo (mniej zabiegów)
- zoptymalizowane poprzez mechanizację (nowe narzędzia, maszyny)
- zróżnicowane w czasie, w celu zdywersyfikowania ingerencji w glebę
- prowadzone przy zredukowanym zużyciu paliwa
- wykluczające głęboką orkę
- inne (_____)

10) Uważam, że badania naukowe powinny traktować priorytetowo nowe lub ulepszone praktyki w zakresie gospodarowania glebą, ukierunkowane na zmniejszenie wpływu zmian klimatu na środowisko

Zdecydowanie się nie zgadzam	Nie zgadzam się	Nie mam zdania	Zgadzam się	Zdecydowanie się zgadzam

11) Które z praktyk w zakresie gospodarowania glebą na polu mające na celu zwiększanie zawartości materii organicznej uważa Pani/Pan za najbardziej interesujące (wybór maksymalnie 2-3 odpowiedzi):

- wykorzystanie odpadów z gospodarstw rolnych (recykling);
- stosowanie nawozów naturalnych;
- stosowanie kompostu;
- uprawa uproszczona (ograniczenie zabiegów uprawowych, orka uproszczona);
- stosowanie poplonów (roślin okrywowych);
- dobór odmian;
- płodozmian;
- przyoranie resztek poźniwnych
- stosowanie biowęgla,
- inne (_____)

12) Uważam, że połączenie stosowania nawozów naturalnych z uprawą uproszczoną jest podstawą do osiągnięcia plonów i dobrej jakości gleby;

Tak	Nie	Nie wiem

13) Uważam, że połączenie stosowania nawozów naturalnych i uprawy poplonów jest podstawą do osiągnięcia wyższych plonów i poprawy jakości gleby;

Tak	Nie	Nie wiem

14) Uważam, że przyorywanie resztek poźniwnych na moich polach uprawnych jest trudne, ponieważ:

- nieopłacalne (duże koszty);
- duży wysiłek logistyczny;
- brak czasu;
- inne (_____);

Uważam, że przyorywanie resztek poźniwnych jest możliwe do stosowania.

15) Uważam, że stosowanie nawozów naturalnych jest jedynym zasadnym rozwiązaniem dla osiągnięcia zrównoważonej produkcji.

Zdecydowanie się nie zgadzam	Nie zgadzam się	Nie mam zdania	Zgadzam się	Zdecydowanie się zgadzam

16) Uważam, że poniższe rozwiązania są:

	Podstawowe w celu zachowania i/lub zwiększenia zawartości materii organicznej w glebie (wybór maksymalnie 2-3 odpowiedzi)	Przydatne w zakresie zachowania i/lub zwiększenia zawartości materii organicznej w glebie, ale niekorzystne z ekonomicznego punktu widzenia (wybór maksymalnie 2-3 odpowiedzi)	Przydatne w zakresie zmniejszania emisji gazów cieplarnianych (wybór maksymalnie 2-3 odpowiedzi)
uprawa bezorkowa			
uprawa uproszczona			
przyoranie resztek poźniwnych			
poplony (rośliny okrywowe)			
plodozmian			
obornik/gnojówka			
kompost			
biowęgiel			
inne (_____)			

17) Czy był(a)by Pani/Pan zainteresowana/y udziałem w pracach doświadczalnych związanych z testowaniem zestawów praktyk dotyczących gospodarowania glebą we własnym gospodarstwie?

- tak
 nie
 nie wiem

18) Uważam, że współpraca (naukowców, rolników i innych podmiotów z całego łańcucha wartości) może prowadzić do większych osiągnięć w kwestii definiowania strategii łagodzących zmiany klimatu

Zdecydowanie się nie zgadzam	Nie zgadzam się	Nie mam zdania	Zgadzam się	Zdecydowanie się zgadzam

19) Współpraca pomiędzy naukowcami a interesariuszami (rolnikami, doradcami i innymi podmiotami pracującymi na rzecz rolnictwa) jest kluczowa dla znalezienia rozwiązań dostosowanych do potrzeb konkretnych obszarów;

Zdecydowanie się nie zgadzam	Nie zgadzam się	Nie mam zdania	Zgadzam się	Zdecydowanie się zgadzam

20) W jakim stopniu jest Pani/Pan pewna/pewien, że potrafi wybrać praktyki o niskim oddziaływaniu na zmiany klimatu?

Absolutnie nie jestem pewien	Nie jestem pewien	Nie mam zdania	Jestem pewien	Jestem absolutnie pewien

21) Gdyby to zależało wyłącznie ode mnie, jestem pewna/pewien, że mogłabym/mógłbym wdrożyć praktyki gospodarowania glebą, które mogą zmniejszyć wpływ rolnictwa na zmiany klimatu

Zdecydowanie się nie zgadzam	Nie zgadzam się	Nie mam zdania	Zgadzam się	Zdecydowanie się zgadzam

22) Mogłabym/mógłbym zastosować praktyki gospodarowania glebą, które mogą zmniejszyć wpływ rolnictwa na zmiany klimatu, jeśli wiązałoby się sto z uzyskaniem dotacji rolnych

Zdecydowanie się nie zgadzam	Nie zgadzam się	Nie mam zdania	Zgadzam się	Zdecydowanie się zgadzam